

Växtskydd i majs

Linda af Geijersstam

Växtskyddscentralen Kalmar

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Sammanfattning

- Inventering 2018 i södra Sverige
- Mest av majssot och *Fusarium*
- Majssot ofarlig, fusarium farligt – bägge kan ta skörd
- Majsmott upptäcktes bara i Skåne, Öland & Blekinge
- Bladfläcksvampar finns överallt
- Tidiga insatser kan stävja problem
- Odlingsåtgärder viktigast
- Viktigt att känna till och känna igen skadegörare

Skadegörare i majs

- *Fusarium* – stjälskröta och kolfusarium
- Majsögonfläcksjuka
- Majsbladfläcksjuka
- **Majssot**
- Majsrost
- Majsmott
- Knäppare
- Fritfluga
- Bladlus
- Majsrotbagge

- Inventering skörd 2018
- Prognos och varning
- Feromonfällor för
majsmott och
majsrotbagge

Inventering 2018

Område	Antal fält	% av antal plantor								% av bladyta			
		Majsmott		Majssot		Fusarium		Stjälk		Ögonfläcksjuka		Bladfläcksjuka	
		Medel	Max	Medel	Max	Medel	Max	Medel	Max	Medel	Max	Medel	Max
	44												
Skåne	10	1,9	16	13	72	1,1	8	1	5	0,05	0,2	0,5	5
Blekinge	3	0,7	2	9,3	22	4,0	8	0,7	2	0,1	0,2	1,8	4
Öland	17	3,3	22	1,5	6	0,9	8	2,6	12	0,0	0,2	2,7	7
Kalmar söder	2	0,0	4	2,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	3,7	6
Kalmar norr	5	0,0	0	3,6	10	1,2	4	8,8	22	0,6	2	1,2	3
Kronoberg	4	0,0	0	0,5	2	0,0	0	5,0	14	0,5	0,8	0,7	1
Jönköping	3	0,0	0	0,7	2	0,0	0	0,0	0,01	0,0	0	2,9	5
Halland	10	0,0	0	2,2	18	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,4	1
Medel alla fält			1,2		3,0		0,9		3,0		0,1		1,8

Hjälper mot nästan allt

- Plöj ner växtresterna
- Inte majs efter majs
- Tidig skörd
- Sortval

Majssot

Ustilago maydis

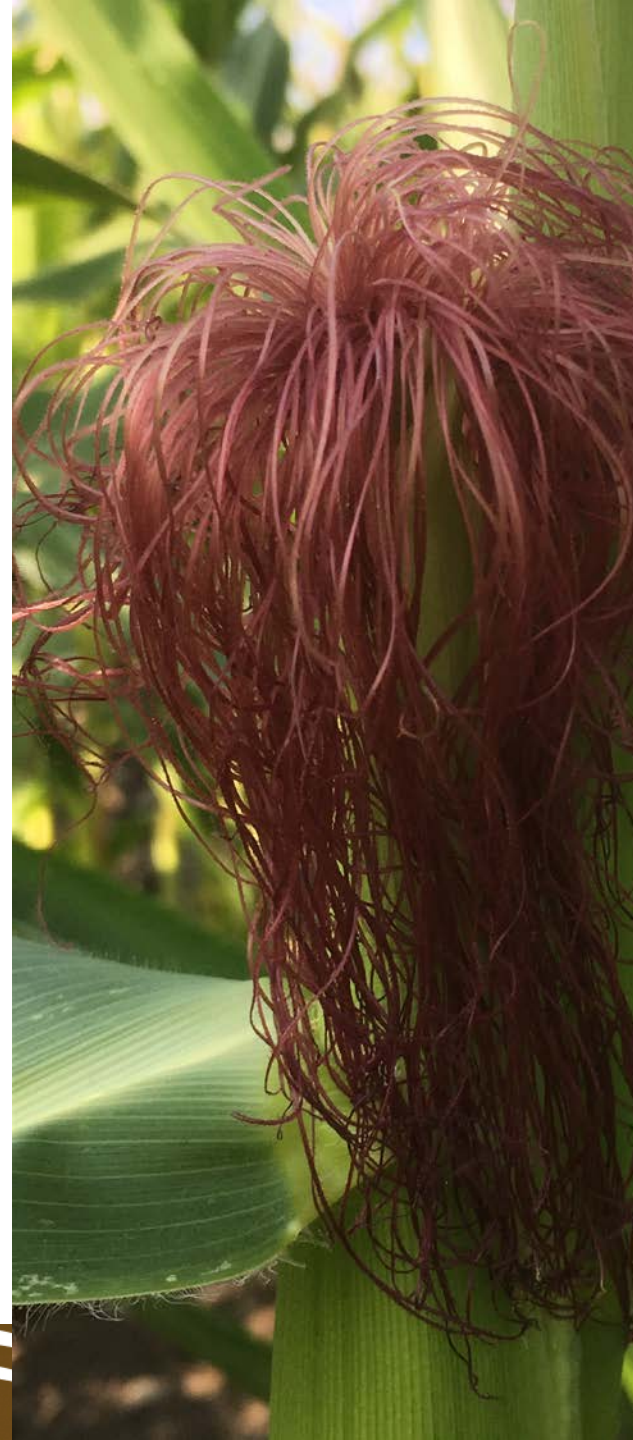
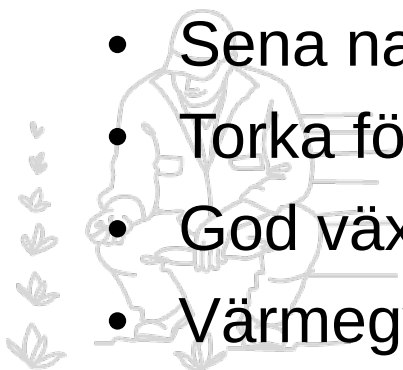
- Kärnor omvandlade till sporsamlingar
- Hälsa och dräktighet påverkas inte
- Foderkvaliteten kan påverkas
- 10% förstörda kolvar ger teoretiskt ca 30 % stärkelse istället för 35 %.

Majssot

Ustilago maydis

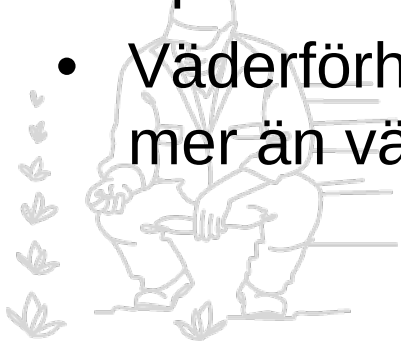
- Växer in i plantan via skador
- Kan infektera under blomning
- Fritflugeskador
- Mekaniska skador
- Herbicider som sätter tillbaka tillväxten
- Sena nattfroster
- Torka följt av kraftig nederbörd
- God växtnäringstillgång
- Värmegynnad

Majssot

Ustilago maydis

- Sporer sprids med vind eller vatten
- Övervintrar på skörderester och i marken
- Sporer 6-10 år. Jordbunden.
- Väderförhållanden påverkar mer än växtföljd

Kolvfusarios

Fusarium spp

- Vitt/rosa/mörkrosa mycel på kolven

Stjälkröta

Fusarium spp

- Fläck under kolvens blad
- Ofta röta i outvecklade kolvar
- Kan ge knäckta stjälkar

- Överlever på skörderester från majs och spannmål
- Sporerna sprids med vinden
- Plantor med brister är mera mottagliga för infektion
- Skördeförkluster och mykotoxiner
- Farligast för enkelmagade
- Undvik spannmål efter majs

Majsögonfläcksjuka

Northern corn leaf blight

Kabaziella zeae

- Fläckar med gul ring runt
- 15-17 grader

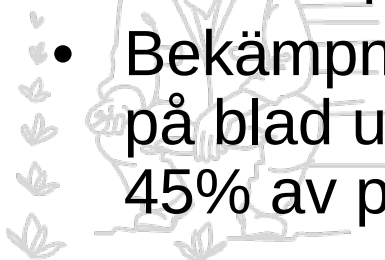
Majsbladfläcksjuka

Setosphaeria turcica

(*Helmintosporium turcicum*

Drechlera turcica)

- Avlånga bruna fläckar
- 24-30 grader
- Ovanlig men allvarlig
- Kan bekämpas med Comet eller Propulse
- Bekämpningströskel: angrepp på blad under kolv på mer än 45% av plantorna.

Majsmott

European Corn Borer

Ostrinia nubilalis

- Borrmjöl, borrhål och larv mellan noder eller i kolv
- Knäckta stjälkar och kolvar
- Finns i Skåne, Halland, Blekinge, Öland, södra Kalmar län, Östergötland, Uppland
- Verkar inte finnas i norra Kalmar län, Kronoberg, Jönköping

Knäppare

Agriotes spp

- Gnag på rötter och plantbas
- Ofta efter vallbrott

Fritfluga

Oscinella frit

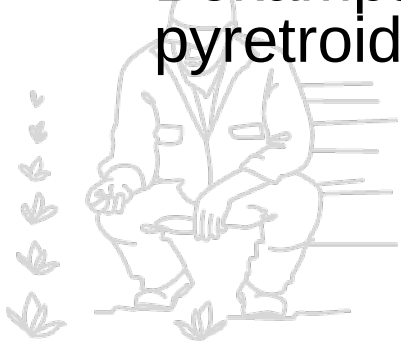
- Buskiga plantor
- Små fält, varmt och vindstilla
- Mesurolobetning har effekt
- Kan bekämpas med pyretroid

Bladlus

Rhopalosiphum padi mfl

- Oftast havrebladlus
- Påverkar pollinering
- Bekämpningströskel:
flera hundra per planta
- Bekämpas med
pyretroid

Majsrotbagge

Western Corn Rootworm

(*Diabrotica virgifera*)

- Larverna äter från roten – liggmajs
- Finns inte i Sverige
- Finns i Polen

Foto: Louise Aldén

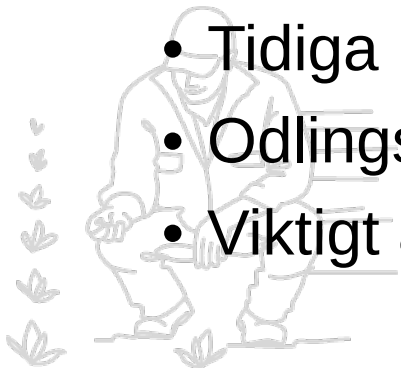
Särskilt tack till

- Anna Aurell, Margareta Björk, Växa
- Gunnel Andersson VSC Kalmar

Sammanfattning

- Inventering 2018 i Skåne, Småland & Halland
- Mest av majssot och *Fusarium*
- Majssot ofarlig, fusarium farligt – bägge kan ta skörd
- Majsmott upptäcktes bara i Skåne, Öland & Blekinge
- Bladfläcksvampar finns överallt
- Tidiga insatser kan stävja problem
- Odlingsåtgärder viktigast
- Viktigt att känna till och känna igen skadegörare

Sammanfattning

- Inventering 2018 i södra Sverige
- Mest av majssot och *Fusarium*
- Majssot ofarlig, fusarium farligt – bägge kan ta skörd
- Majsmott upptäcktes bara i Skåne, Öland & Blekinge
- Bladfläcksvampar finns överallt
- Tidiga insatser kan stävja problem
- Odlingsåtgärder viktigast
- Viktigt att känna till och känna igen skadegörare

